

Felvételi követelmények történelem szóbeli vizsgán:

A történelem szóbeli elbeszélgetésen alapvető követelményt jelentenek a **2020-as NAT-ban** Történelem és állampolgári ismeretek műveltségi területen 5-8. évfolyam számára kijelölt fejlesztési feladatok, **valamint a kerettanterv általános iskolára** meghatározott történelem szaktárgyi tananyaga a megadott témakörökhöz kapcsolódóan.

Egyetemes történelemből az ókortól 1939-ig, magyar történelemből pedig a középkortól 1939-ig terjedő időszakra vonatkozó ismereteiről kell a diáknak számot adnia. A tanuló **egy tételt húz ki** a szóbeli elbeszélgetés elején. A tétel a **felsorolt 30 témakör egyik altémájához kapcsolódik**. Rövid felkészülés után **önálló témakifejtést, és egy ehhez a problémakörhöz kapcsolódó, forrásfeldolgozásra épülő, kompetenciaalapú feladat** megoldását várjuk el. A beszélgetés során a szaktanárok eltérhetnek a kihúzott témakörtől (pl. rákérdezhetnek az azonos korszakhoz kapcsolódó egyetemes és magyar történelmi összefüggésekre). Csak azok a témakörök érinthetők a szóbeli elbeszélgetés során, amelyek szerepelnek az alábbi táblázatban.

Egyetemes történelmi témakörök és altémák

	<i>Kerettantervi témakörök</i>	A témakörökhöz tartozó altémák a kerettanterv alapján
1.	<i>Jézus élete, tanításai és a kereszténység</i>	<ul style="list-style-type: none">• A kereszténység főbb tanításai.• A kereszténység elterjedése.
2.	<i>A kereszties lovagok világa</i>	<ul style="list-style-type: none">• Az iszlám–arab kihívás.• A nehézlovas harcmódor. A lovagi életforma és kultúra.
3.	<i>A földrajzi felfedezések</i>	<ul style="list-style-type: none">• A felfedező útjai, az amerikai őslakosság sorsa.• A világkereskedelem kialakulása.
4.	<i>Korai kapitalizmus</i>	<ul style="list-style-type: none">• A tőkés gazdálkodás kibontakozása és a polgárosodó életmód.• A manufaktúrák.
5.	<i>A vallási megújulás</i>	<ul style="list-style-type: none">• Reformáció és katolikus megújulás.
6.	<i>Ipari forradalom</i>	<ul style="list-style-type: none">• Gyapotból pamut. A textilipar fejlődése.• A gőzgép. Bányászat, gyáripar, vasútépítés.
7.	<i>Az új világkép kialakulása és Társadalmi-politikai forradalom</i>	<ul style="list-style-type: none">• A középkorit felváltó világkép: a felvilágosodás.• A köztársaság kísérlete Franciaországban. A forradalmi terror.• Napóleon a császár és hadvezér.
8.	<i>A nemzeti eszme és a birodalmak kora (Ennek részeként a fő eszmerendszerek.)</i>	<ul style="list-style-type: none">• A nemzeti eszme és a nemzetállamok Európája.• A világ nagyhatalmai és ellentéteik a 20. század kezdetén.• Gyarmatbirodalmak a világ térképén.
9.	<i>A kommunista Szovjetunió</i>	<ul style="list-style-type: none">• Lenin és Sztálin diktatúrája. Az államosítás.• A terror és a munkatáborok.

10.	<i>A nemzetiszocialista Németország</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A náci hatalomátvétel, a hitleri diktatúra és terror. • A nemzetiszocializmus: fajelmélet és antiszemitizmus. • A hitleri Németország terjeszkedése: Ausztria és Csehszlovákia.
-----	---	---

Magyar történelmi témakörök és altémák

	Kerettantervi témakörök	A témakörökhöz tartozó altémák a kerettanterv alapján
11.	<i>Élet a várban – egy magyar vár (pl. Visegrád) és uradalom bemutatásával</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Királyok és nemesek. Várépítészet – híres magyar középkori várak (pl. Visegrád). • Egy uradalom működése, a falvak világa (a jobbágyok élete).
12.	<i>Élet a kolostorban – egy magyar kolostor (pl. Pannonhalma) bemutatásával</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A középkori egyházszerkezet. • A szerzetesség és a kolostor (pl. Pannonhalma).
13.	<i>Élet a középkori városban – egy magyar város (pl. Buda) bemutatásával</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A céhek. A városi polgárok. • Városépítészet – híres magyar középkori városok (pl. Buda).
14.	<i>Szent István és a magyar állam</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Géza és István alakja a krónikákban. István harca Koppánnyal és a koronázás. • Államalapítás: egyházszerkezet, vármegyék és törvények.
15.	<i>Árpád-házi királyportrék</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Szent László, a lovagkirály és Könyves Kálmán, a művelt király. • II. András és az Aranybulla • IV. Béla és a tatárjárás.
16.	<i>Magyar királyportrék a 14–15. századból</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Károly és az aranyforint. • Nagy Lajos, a hódító. • Luxemburgi Zsigmond, a császár.
17.	<i>Hunyadi János, a törökverő</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Hunyadi János, a sokoldalú hadvezér. A nándorfehérvári diadal.
18.	<i>Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Mondák és történetek Mátyás királyról. Mátyás reneszánsz udvara.
19.	<i>A török háborúk hősei</i>	<ul style="list-style-type: none"> • II. Lajos és a mohácsi csata. • Buda eleste és az ország három részre szakadása. A várháborúk hősei (pl. Dobó; Zrínyi, a szigetvári hős).
20.	<i>Bocskai, Bethlen és Zrínyi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Bethlen Gábor, Erdély fejedelme. • Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér. • Buda visszavétele: a török kiűzése.
21.	<i>II. Rákóczi Ferenc és szabadságharca</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Történetek a Rákóczi-szabadságharc idejéből. Rákóczi fordultatos életpályája Munkácsról Rodostóig.
22.	<i>Élet a 18. századi Magyarországon és Mária Terézia</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Magyarország újranépesülése és újranépesítése. • Mária Terézia intézkedései Magyarországon.
23.	<i>A reformkor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Széchenyi István alkotásai. • Kossuth Lajos szerepe.

		<ul style="list-style-type: none"> • A magyar nyelv és a nemzeti kultúra ügye.
24.	<i>A forradalom</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A március 15-i események és a 12 pont. • Az áprilisi törvények. A Batthyány-kormány.
25.	<i>Képek a szabadságharc történetéből</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A tavaszi hadjárat. A Függetlenségi nyilatkozat. • A fegyverletétel és megtorlás – Arad.
26.	<i>A kiegyezés</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Az ellenállás formái. Deák Ferenc szerepe. • A kiegyezés megkötése. Az Osztrák-Magyar Monarchia megszületése.
27.	<i>Az első világháború, Magyarország a háborúban</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A halálos lövés: a világháború kirobbanása. A hadviselő felek: az antant és a központi hatalmak. • Az állóháború. A hátország megpróbáltatásai. • Magyarok a világháborúban.
28.	<i>A trianoni békediktátum</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A Párizs környéki békék alapelvei, a vesztesek büntetése. • A trianoni békediktátum – a megcsonkított Magyarország. Magyarország területi, népességi és gazdasági veszteségei.
29.	<i>Magyarország 1918–1919-ben és A politika irányai</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Az ellenforradalom. Horthy, a kormányzó. • Antikommunizmus és revíziós törekvések. A politikai antiszemitizmus. • Bethlen István miniszterelnöksége. • Külpolitikai kényszerpályák. A kisantant.
30.	<i>Gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdasági eredmények. • Az oktatás, a kultúra és a tudomány néhány kiemelkedő képviselője.

Értékelés

A diák által kihúzott témakörhöz kapcsolódó **szaktárgyi ismeret mellett** a következő szempontok alapján értékeljük a felvételizőket: **kapcsolatteremtés, interakció, együttműködés, szókinccs és kifejező készség, fantázia, kreativitás, asszociációs képesség.** Az egyes elemek aránya:

Tananyag	60%	30 pont
Kapcsolatteremtés	5%	5 pont
Interakció, együttműködés	5%	
Szókinccs és kifejező készség	10%	5 pont
Fantázia, kreativitás	10%	5 pont
Asszociációs képesség	10%	5 pont
Összesen	100%	50 pont